

for Randers Amts 1ste Valgkreds (Kovsng), men hvad jeg derom vilde bemærke staaer dog i Forbindelse med en videre gaaende Meningsforskjellighed med Hensyn til hvad der af Udvalget er foreslaaet om den fremtidige Ordning af Underviisningen i Rønne Skole. Jeg gaaer i det Hele ind paa det Forslag, som er opstillet om Forbindelsen i denne Skole af en Underviisning i de lærde Sprog for de Disciple, der ville gaae hvad man kalder den studerende Vej, med det Væsentligste af Realskole-Underviisningen, skjøndt jeg ikke er uden Betænkelse derved, men jeg troer, at disse Betænkelseheder kunne formindskes ved at indskrænke Forslaget. De Betænkelseheder, som jeg i saa Henseende har, ere væsentlig de samme, som i den Forestilling, der fulgte med Lovforslaget, ere gjorte gjældende imod hvad man tidligere her havde under Navnet Middelskoler; til disse Betænkelseheder komme imidlertid ogsaa nogle andre. Jeg er nemlig ikke uden Frygt for, at det i en saadan Skole, der væsentlig er Realskole, men hvor der skal gives Underviisning i de lærde Sprog, for det Første vil være vanskeligt at udfaste en heldig Underviisningsplan, en god Timestfordeling for Disciplene i Almindelighed saavel som for de Disciple, der ved Siden af fuldstændig at deeltage i den almindelige Underviisning skulle have en speciel Underviisning. Jeg troer imidlertid, at dette maa kunne overvindes, men en større Betænkelsehed gjør sig gjældende med Hensyn til, hvorvidt det vil være muligt, under saadanne Forhold at faae denne noget indskrænkede Underviisning i de gamle Sprog og hvad dermed staaer i Forbindelse tilstrækkelig besørget, saa at den svarer til sit Diemed og bringer Disciplene den Frugt, den skal bringe dem. Det vil nemlig maaskee ikke være saa let at faae dygtige Lærerkræfter til at gaae ind paa denne særlige Stilling; de ville hellere søge til de almindelige lærde Skoler, og da de Lærerkræfter, som skulle anvendes til denne specielle Deel af Underviisningen, kun have et indskrænket Omfang, saa kan man let komme i uheldige Forhold ved at have gjort et Misgreb med Hensyn til en Personlighed, eller derved, at en Personlighed efterhaanden taber sin Dygtighed. Dernæst viser der sig ogsaa en ikke saa ganske

ringe Vanskelighed derved, at en saadan Skole, der ikke er fuldstændig, paa et vist Punkt skal afgive sine Disciple til en anden fuldstændigere Skole. Det er denne Vanskelighed, der specielt blev omhandlet af den Rigsdagsmand, der havde Ordet før jeg. Der er med Hensyn hertil gjort det Forslag, at Disciple, der have bestaaet en Prøve i Rønne Skole, som svarer til den første Deel af den nu ved Skolerne indførte Afgangsexamen, paa Grund af deres Rectors Vidnesbyrd skulde kunne forlange at optages i de lærde Skolers 7de eller øverste Klasse. Det er nu i og for sig noget betænkeligt, at de just skulle gaae over til denne Klasse, hvor Underviisningen har en reent afluttende Character, efterat visse Fag allerede ere lagte tilside som bragte tilende i den foregaaende Klasse. Dernæst ville de saaledes overgaaende Disciple bedre finde sig tilrette i 7de Klasse, naar de først træde ind i den 6te, end naar de umiddelbart træde ind i den 7de; men det er især betænkeligt, at de paa Grund af det Vidnesbyrd, de medbringe fra Rønne, uden Videre skulle kunne indtræde i 7de Klasse i en anden Skole. Det er nemlig — og i Almindelighed troer jeg, at de ærede Medlemmer af Udvalget ville indrømme dette — aldeles principfridigt, at en Discipel, som indtræder i hvilken som helst Skole, der har bestemte Afdelinger og Classer, skal kunne forlange at indtræde i en bestemt Klasse; det maa i mine Tanker absolut afgjøres af den, der bestyrer en Skole, i hvilken Klasse en Discipel skal sættes, naar han indtræder i denne Skole, ellers vil der haade stee Feiltagelser og opstaae Misligheder. Den, der bestyrer den Skole, hvori Discipelen træder ind, vil med Uvillie modtage en Discipel, om hvis Berettigelse til den Klasse, hvori han forlanger at indtræde, han har nogen Tvivl, og det skal man paa enhver Maade søge at undgaae. Uagtet jeg nu troer, man ved en Realskole særdeles vel kan have Rectorer, der kunne have Interesse for en anden Retning af Underviisningen, ja selv for Underviisningen i de gamle Sprog, ja, man kan meget godt have en Rector i Realskolen, der endog kan give denne Underviisning personlig, saa er det dog neppe ganske rigtigt, at lægge Afgjørelsen af det Spørgsmaal, om